

VAŠE BESEDE IMAJO MOČ. UPORABITE JO.

Začelo se je **na Poljskem leta 2002**, kjer se je lokalna skupina Amnesty odločili organizirati pisanje apelov, ki je trajalo 24 ur. Od takrat je »maraton pisanja apelov«, ki smo ga poimenovali Pišem za pravice, prerasel v globalni dogodek. V teh letih je bilo zaradi Pišem za pravice izpuščenih vsaj 50 ljudi, ki so bili po krivem zaprti. To pomeni, da so lahko na novo začeli svoja življenja – po zaslugi milijonov pisem ljudi, kot ste vi, iz praktično vseh kotičkov sveta.

Na Pišem za pravice 2018 smo po vsem svetu zbrali 5,9 milijona apelov, podpisov pod peticije in solidarnostih sporočil. V Sloveniji smo k tej številki prispevali skoraj 16.000 takih »akcij«, od tega skoraj 10.000, ki so jih napisali in/ali ustvarili na 61 šolah in dveh dijaških domovih.

DOBRE NOVICE

GULZAR DUISHENOVA, KIRGIZIJA

Na Pišem za pravice 2018 smo se zavzeli za Gulzar Duishe nova, ki se v Kirgiziji že leta bori za pravice ljudi z ovirami. Marca 2019 se je njeno vztrajanje obneslo, ko je Kirgizija končno podpisala konvencijo o pravicah invalidov. Ljudje z vsega sveta so v podporo Gulzar napisali skoraj četr t milijona sporočil.

»Hvaležna sem za vso podporo in solidarnost toliko aktivistov in aktivistk Amnesty International, ki jim je mar za naše pravice, čeprav so iz drugih držav.«

ATENA DAEMI, IRAN

Tudi za Ateno Daemi, ki je zaprta, ker je delila letake, s katerimi je kritizirala smrtno kazen, smo pisali na Pišem za pravice 2018. V zaporu je bila žrtev fizičnih napadov. Nujno je potrebovala specialistično zdravstveno oskrbo in zahvaljujoč več kot 700.000 apelom, podpisom pod peticije, solidarnostnih sporočil, ki so jih v njeno podporo napisali ljudje z vsega sveta, tudi Slovenije, ji je Iran končno zagotovil obravnavo, ki jo je potrebovala.

»Z vse srcem sem hvaležna ljudem po vsem svetu, ki so me zasuli s sočutjem in prijaznostjo ter na vse možno načine izkazali svojo podporo.«

NONHLE MBUTHUMA, JUŽNA AFRIKA

Nonhle in njena skupnost, ki se bori proti rudarskemu podjetju, ki hoče pridobivati titan na zemlji njihovih prednikov, so bili neznansko veseli, da se je zanje po svetu na Pišem za pravice 2018 zbralo preko pol milijona pisem in solidarnostnih sporočil.

»Rada bi se zahvalila Amnesty po vsem svetu, podpora, ki ste nam jo dali, je neverjetna in zelo pomembna. Tisoče pisem, ki smo jih prejeli, kaže, da pri tem boju ne gre le za nas, da nismo sami. Kaže, da je Zemlja pomembna, ne le v Afriki, ampak povsod.«

MARIELLE FRANCO, BRAZILIJA

Na Pišem za pravice 2018 smo se zavzemali tudi za pravico za umorjeno karizmatično lokalno svetnico in zagovornico pravic najbolj revnih v Braziliji Marielle Franco. Marca 2019 so za njen uboj aretirali dva nekdanja policista. To je bil majhen korak v smeri pravice. Ljudje po vsem svetu so napisali več kot pol milijona sporočil in zahtevali odgovor na vprašanje, kdo je ubil Marielle Franco?

ME NAM, VIETNAM

Na Pišem za pravice 2018 bi morali pisati tudi za Me Nam iz Vietnama, blogerko, ki so jo junija 2017 obsodili na 10 let zapora zaradi »izvajanja propagande« proti državi. Za izpustitev te zapornice vesti smo se v Amnesty borili že dlje časa – in oktobra je prišla sijajna novica, da je bila izpuščena. Sicer je morala oditi v države, vmes je že prišla v ameriški Teksas, a res smo veseli, da ni več zaprta.

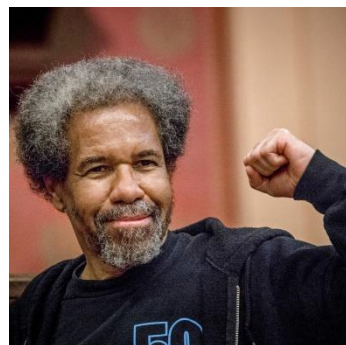
MAHADINE, ČAD

Mahadinu, spletnemu aktivistu iz Čada, je grozila dosmrtna ječa zaradi zapisa na Facebooku, ki je bil kritičen do vlade. Na Pišem za pravice 2017 smo zanj zbrali več kot 690.000 apelov, podpisov in drugih sporočil. Izpustili so ga aprila 2018.

ALBERT WOODFOX, ZDA

Zadnji zaprti od Angola 3, Albert Woodfox, je bil končno izpuščen februarja 2016. V zaporu v Louisiani je v samici preživel 43 let in 10 mesecev – to je najdlje, kar je kdo preživel v samici v zaporu v ZDA. »Ne morem dovolj poudariti, kako pomembno je bilo, da sem prejemal pisma ljudi z vsega sveta,« je dejal Albert. »Imel sem občutek, da sem nekaj vreden. Dajala so mi moč – prepričala so me, da delam pravo stvar.« Podporniki in podpornice so na Pišem za pravice zanj napisali več kot 650.000 pisem.

ALEŠ BIALIATSKI, BELORUSIJA

Ugledni zagovornik človekovih pravic Aleš Bialiatski je bil 2014 izpuščen iz delovnega taborišča v Belorusiji. Zanj smo pisali na Pišem za pravice 2012, ko je prejel 40.000 pisem podpore. »Želim se vam zahvaliti, še posebej za moralno podporo,« je dejal ob izpustitvi. »Najpomembnejša so bila pisma, ki so mi jih poslali povsem običajni ljudje. Hvala vašim aktivistom in aktivistkam!«

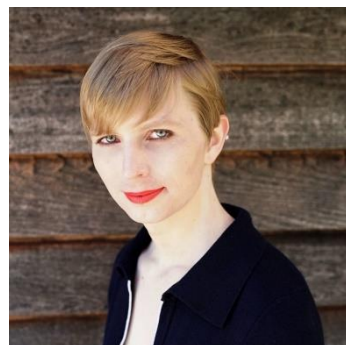
BIRTUKAN MIDEKSA, ETIOPIJA

Etiopijska opozicijska voditeljica Birtukan Mideksa je bila iz zapora izpuščena oktobra 2010, potem ko smo zanj pisali na Pišem za pravice leto prej. Leta 2013, ko smo se pogovarjali z njo, je dejala: »Pritisk, ki ste ga izvajali na etiopsko vlado, je bil ključen, da so me izpustili.«

CHELSEA MANNING, ZDA

Ameriška žvižgačka Chelsea Manning je na svobodo odkorakala maja 2017, potem ko ji je predsednik Barack Obama znižal 35-letno zaporno kazen. Leta 2015 je za njeno izpustitev pisalo več kot četrt milijona ljudi. Dejala je: »Želim si, da bi imela čas in možnost, da se zahvalim vsakemu posebej za vsak košček veselja, ki ste mi ga poslali z vsakim pismom in razglednico.«

YORM BOPHA, KAMBODŽA

Aktivistko za pravico do bivališča Yorm Bopha so izpustili novembra 2013. Vodila je odmevne proteste proti izselitvi njene skupnosti z njihove zemlje, za kar so jo obsodili na podlagi lažnih obtožb. Obtožb proti njej sicer niso nikoli ovrgli, vendar se je lahko vrnila domov. »Hvala vam, podporniki in podpornice Amnesty International,« je dejala. »Vaša kampanja je bila uspešna – kar dokazuje moja izpustitev!«

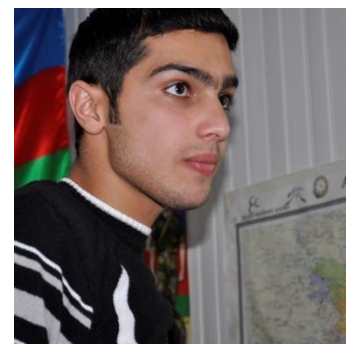
FRED BAUMA & YVES MAKWAMBA, DR KONGO

Mladinska aktivista Fred in Yves sta bila v Demokratični republiki Kongo izpuščena konec avgusta 2016. Neverjetnih 170.000 ljudi je na Pišem za pravice pisalo za njuno izpustitev. »Vsako pismo, vsak obisk, vsaka beseda so nama dali moč in še okrepili najino odločnost v tem dolgem boju za svobodo in demokracijo,« je dejal Yves. Deset njunih kolegov aktivistov, vsi so člani mladinskega gibanja LUCHA, je bilo prav tako izpuščenih 2016.

JABBAR SAVALAN, AZERBAJDŽAN

Mladinskega aktivista iz Azerbajdžana, Jabbarja Savalana, so leta 2011, le nekaj dni po tem, ko so prispela pisma, oprostili in izpustili. Zaprli so ga na podlagi lažnih obtožb o posedovanju droge, potem ko si je drznil pozvati k miroljubnim protivladnim protestom. »Podpora, ki sem je bil deležen, je bila tako močna, da sem se počutil, kot da sploh nisem zaprt,« je dejal.

JABEUR MEJRI, TUNIZIJA

Jabeurja Mejrija so oprostili izpustili 2014, potem ko so na tunizijske oblasti pritisk vršili ljudje z vsega sveta, ki so sodelovali na Pišem za pravice 2013. Jabeur je zaradi objave na Facebooku, ki naj bi žalila islam, v zaporu preživel dve leti. »Stvari so se izboljšale, ko so me v zaporu obiskali aktivisti in odvetniki,« je dejal Jabeur. »Podpora Amnesty International je imela velik

učinek. Nadvse sem vesel, da ste moj primer ponesli v javnost – ne le med vaše aktiviste, ampak tudi med Tunizijce.«

JEANETTE SOLSTAD REMØ, NORVEŠKA

Junija 2016 se je končal boj Jeanette Solstad Remø za pravico, da bi jo prepoznali kot žensko, ne da bi pri tem trpelo njeno dostojanstvo in človekove pravice. Norveška je sprejela nov zakon, ki transspolnim osebam omogoča pravno priznanje spola v hitrem, dostopnem in transparentnem postopku. V Pišem za pravice 2014 je Jeanette podprlo na tisoče ljudi, kar je vodilo v zgodovinsko spremembo zakona, ki je na Norveškem odpravil sramotne invazivne postopke, ki so kršili človekove pravice.

JERRYME CORRE, FILIPINI

Jerry Corre je v zaporu preživel štiri leta, potem ko ga je policija 2012 aretirala in mučila, dokler ni priznal zločina, ki ga ni storil. Na Pišem za pravice 2014 se je zanj zavzelo 70.000 ljudi po vsem svetu, kar je filipinske oblasti spodbudilo k preiskavi Jerry Correevih navedb o mučenju s strani policije. Marca 2016 je bil policist Jerick Dee Jimenez zaradi mučenja obsojen na zaporno kazen. Poleg tega je moral Jerry Correeju plačati odškodnino. To je bila zgodovinska razsodba, povezana s policijskim nasiljem na Filipinih – po letih neomajane kampanje aktivistov Amnesty International je bila to prva obsodba po zakonu proti mučenju, ki je bil sprejet leta 2009.

MOSES AKATUGBA, NIGERIJA

Po 10 letih v zaporu in več kot 800.000 sporočilih aktivistk in aktivistov z vsega sveta, je bilo življenje Mosesa Akatugbe rešeno junija 2015. Lažno je bil pri 16 letih obtožen kraje treh mobilnih telefonov, nato so ga mučili in po krivem zaprli. Po pritisku podpornikov Amnesty, ki so zanj pisali na Pišem za pravice 2014 in v okviru kampanje Stop mučenju, je bil oproščen. »Člani in aktivisti Amnesty International ste moji junaki,« je dejal Moses. »Obljubim, da bom postal aktivist za človekove pravice – in da se bom boril za druge.«

MUHAMMAD BEKZHANOV, UZBEKISTAN

Novinar Muhammad Bekzhanov je bil izpuščen februarja 2017, potem ko je v zaporu preživel 17 let. Enega od najdlje zaprtih novinarjev na svetu so podporli tisoči ljudi po vsem svetu na Pišem za pravice 2015 in v kampanji Stop mučenju.

DR TUN AUNG, MJANMAR

Zapornik vesti dr. Tun Aung je bil izpuščen januarja 2015. Ta voditelj muslimanske skupnosti je bil 2012 obsojen na 17-letno zaporno kazen, ker je poskušal umiriti izgrede med budisti in Rohingami v pokrajini Rakhine. Tisoče ljudi s celega sveta je na Pišem za pravice 2013 pisalo za njegovo svobodo. Danes je dr. Tun Aung član Amnesty International: »Nikoli ne bom pozabil, da sem bil eden tistih, za katere se ljudje tako prijazno zavzamejo v Pišem za pravice. To je veliko prispevalo k moji izpustitvi. Zdaj jaz pišem za tiste, ki so še vedno v zaporu, ker so se zavzeli za človekove pravice.«

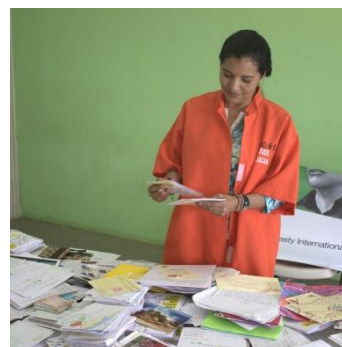
VALENTINA ROSENDO CANTÚ & INÉS FERNÁNDEZ ORTEGA, MEHIKA

Mehiška vlada je vendarle prevzela odgovornost za posilstvo Valentine Rosendo Cantú in Inés Fernández Ortega. Ženski so leta 2002 posilili pripadniki mehiške vojske. Od takrat sta se neutrudno borili za pravico. Amnesty je njun primer izpostavila na Pišem za pravice 2011. »Brez vaših pisem, vaših dejanj in vaše solidarnosti tega trenutka ne bi doživeli,« pravi Valentina.

YECENIA ARMENTA, MEHIKA

Yecenia Armenta je bila iz zapora izpuščena junija 2016. Potem ko so jo 10. julija 2012 priprli, so jo med 15-urnim mučenjem pretepali, skoraj zadušili in posili, dokler ni »priznala« vpletenosti v umor svojega moža. Podporniki in podpornice Amnesty so v okviru Pišem za pravice in kampanje Stop mučenju napisali okrog 300.000 pisem. »Ko sem prejela vsa ta pisma, v katerih je pisalo, da nisem sama, sem se spet počutila odlično. Mislila sem si – ja, res je, nisem sama,« je dejala.

Pišem za pravice res deluje. Pridružite se.